

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2016-06-16
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
910-16 E

KONKURRENSVERKET	
2016-06-20	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

SWECO Sverige AB, 556032-2496
Box 34044
100 26 Stockholm

Ombud: advokaten Kristian Pedersen och juristen Olle Lindberg
Advokatfirman Kahn Pedersen KB
Box 16119
103 23 Stockholm

MOTPART

Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 109373

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611-46 06 00

Telefax
0611-51 18 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se
www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se

BAKGRUND

Sundsvalls kommun (kommunen) genomför, för egen del och för ett antal deltagande kommuner, kommunala bolag m.fl., upphandlingen Tekniska konsulter 2015 (dnr UH-2015-10) inom 16 olika områden, däribland Detalj- och översiktsplanering (ramavtal). Upphandlingen genomförs med öppet förfarande och med tilldelningsgrunden det ekonomiskt mest fördelaktiga. Anbud kan lämnas på ett konsultområde eller på flera områden och de deltagande parterna kommer att teckna ramavtal för respektive kategori. För att god leveranskapacitet ska tillförsäkras beställaren angavs i förfrågningsunderlaget att för konsultområdet Detalj- och översiktsplanering avsåg man teckna tre-fem avtal. Efter utvärdering meddelades den 8 mars 2016 att ramavtal avseende området Detalj- och översiktsplanering skulle tilldelas fyra leverantörer.

YRKANDEN M.M.

SWECO Sverige AB (Sweco) begär överprövning av upphandlingen avseende delområdet Detalj- och översiktsplanering och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om. Sweco anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

Kommunen har brutit mot principerna om likabehandling och transparens genom att tillämpa ett förfrågningsunderlag så är så otydligt utformat att det inte på förhand varit möjligt att klart utläsa hur utvärderingen skulle ske. Sweco har härigenom lidit eller riskerat att lida skada genom att ha fått väsentligt försämrade förutsättningar att lämna ett anbud som motsvarar den utvärdering som kommunen valt att genomföra i upphandlingen.

Kommunen uppskattade att tre-fem avtal skulle tecknas. Vilka anbud som var ekonomiskt mest fördelaktiga skulle avgöras genom en vägning av de två utvärderingskriterierna ”Kvalitet”, uppdelat i underkriterierna ”Kvalitet i tjänstens utförande” och ”Kvalitets- och miljösystem”, och ”Pris”. Av be-

skrivningen till kriteriet ”Kvalitet i tjänstens utförande” (förfrågningsunderlagets punkt UV.1) framgår att kommunen bestämt att bedömningen av konsulterna och konsultuppdragen skulle baseras på de tre kriterierna tid för utfört uppdrag, pris och kvalitet, och att huvudkriteriet skulle vara just kvalitet i tjänstens utförande. Det skulle i sin tur bedömas utifrån a) de erbjudna konsulternas erfarenhet, b) leveranstid och leveranskapacitet, och c) konsulternas erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens. Den utvärderingsmodell som skulle användas (förfrågningsunderlagets punkt AUB.52) innebär att anbudsgivarens anbudspris skulle påföras ett påslag för andelen av anbudsgivaren ej uppfyllt mervärde (uppräknings) och resultera i ett så kallat utvärderingspris. Anbudet skulle jämföras relativt med varandra både avseende pris och kvalitet. Mervärdet av respektive anbudsgivares anbud skulle bedömas utifrån varje utvärderingskriterium och, baserat på vilket mervärde anbudet i fråga bedömts ha, tilldelas en poäng. De leverantörer som efter utvärderingen erhållit lägst utvärderingspris skulle tilldelas avtal.

Av kommunens utvärderingssammanställning framgår att Sweco erhållit anbudspriset 720 kronor med en uppräknings om 107 kronor, baserat på att kommunen gett Sweco 2,3 poäng på kravet ”Kvalitet i tjänstens utförande”. Vidare framgår att kommunen utöver den utvärderingsmodell som återgetts i förfrågningsunderlaget har viktat respektive utvärderingskriterium för kvalitet. Det är inte förenligt med LOU att tillämpa upphandlingsdokument som inte på ett adekvat sätt klargör förutsättningarna för upphandlingen, eftersom detta utgör ett brott mot transparens- och likabehandlingsprinciperna, och därtill omöjliggör lika och rättvis konkurrens mellan anbudsgivarna. Av förfrågningsunderlagets UV.1.1, 1.2 och 1.3 framgår att kommunen kommer att göra en bedömning av dels de aktuella konsulternas kompetens och erfarenhet samt hur denna tillgodoser kommunens behov av konsulttjänster, dels anbudsgivarnas förmåga att erbjuda kort leveranstid, dvs. dess leveranskapacitet, dels konsulternas erfarenhet av uppdrag som motsvarar kommunens uppdrag. Vidare framgår att kommunen efterfrågar flera olika nivåer

på konsulterna och framhäver att ett stort antal konsulter är viktigt för att säkerställa konsultens leveranskapacitet. Några konkreta bedömningspunkter går dock inte att finna i beskrivningen i förfrågningsunderlaget. Sweco har i sitt anbud offererat två konsulter på erfarenhetsnivå 1, tre på nivå 2, och en på vardera av nivåerna 3, 4 och 5. Sweco har således offererat åtta konsulter, vilkas inställelsetid i genomsnitt beräknats till 1,9 timmar. Kommunen har tilldelat Sweco två poäng på grundval av detta.

Kommunen har utvärderat anbuden på ett sätt som inneburit att poängsättning skett efter en viktning av antalet konsulter på de olika nivåerna. Kommunens utvärdering medför då exempelvis att ett anbud som endast angett tio konsulter med lång erfarenhet, dvs. tillhörande nivå 1 på kommunens skala, får ett högre värde på kriteriet "Erbjuden erfarenhet hos konsulter" än ett annat anbud som angett tio konsulter med motsvarande erfarenhet (nivå 1) och därutöver angett tio konsulter med lägre erfarenhet, tillhörande nivåerna 2, 3, 4 eller 5. Kommunens utvärdering resulterar därmed i att det första anbudets erfarenhetsnivå, vid den totala bedömningen av respektive anbud, anses vara högre än det andra anbudets erfarenhetsnivå. Detta trots att båda anbudsgivarna har offererat lika många konsulter med högsta erfarenhetsnivå och det andra anbudet dessutom innebär ett större antal konsulter vilket i sig måste anses vara en fördel för beställaren.

Det finns ingen information i förfrågningsunderlaget om att kommunen vid utvärderingen av de offererade konsulterna skulle komma att genomföra en viktning av antalet konsulter på de olika nivåerna. Kommunen har istället efterfrågat just flera olika nivåer på konsulterna och särskilt framhävt att ett stort antal konsulter är viktigt för att säkerställa konsultens leveranskapacitet, vilket även det bevisar att kommunens utvärdering inte genomförts på ett sätt som överensstämmer med förfrågningsunderlagets utformning. Det framgår således inte på något sätt av förfrågningsunderlaget att antalet konsulter med lägre erfarenhetsnivå skulle komma att påverka eller

missgynna de anbudsgivare som också har många konsulter med hög erfarenhetsnivå, genom en lägre totalpoäng på det sätt som blev följden av kommunens utvärdering. Detta har inte heller varit förutsebart för en normalt omsorgsfull och rimligt informerad anbudsgivare, eftersom utvärderingen innebär att en anbudsgivare som har jämn täckning över samtliga erfarenhetsnivåer "straffas" för detta, jämfört med en anbudsgivare som enbart offererar konsulter inom de högre erfarenhetsnivåerna, och ingen konsult i de lägre nivåerna. Den viktning av antalet konsulter på de olika nivåerna har ändå genomförts och utmynnat i ett både oväntat och ologiskt resultat i förhållande till förfrågningsunderlagets utformning och till vad som är kommersiellt rationellt. En mer transparent utformning av förfrågningsunderlaget hade möjliggjort för Sweco att utforma sitt anbud på ett annat sätt genom att avstå från att offerera konsulter på de lägre nivåerna, vilket skulle ha medfört ett mer förmånligt resultat för Sweco.

Kommunen har vidare beskrivit sin planerade utvärdering av konsulternas inställetider dels i bilagan "Poängbedömning utvärderingskriterier", dels i upphandlingens Frågor och svar. Kommunen tydliggör att "leveranstid" avser inställetid från konsultens hemort, baserat på avståndstabell från Google maps. Som svar på en fråga ställd under upphandlingen har kommunen förtydligat att detta betyder att kommunen räknar inställetid från konsultens hemort, och att en stockholmsbaserad konsult då får en inställetid till Sundsvall enligt avståndstabellen, dvs. cirka fyra timmar. Sweco ifrågasätter de uppgifter om inställetid som flera anbudsgivare lämnat i upphandlingen. T.ex. ifrågasätts att Tyréns AB:s 22 konsulter skulle ha samma inställetid som Swecos, av den anledningen att Sweco har stark lokal närvaro medan Tyréns AB i huvudsak är stockholmsbaserat. Att det göteborgsbaserade Norconsult AB skulle ha 35 konsulter med samma inställetid som Sweco är då inte heller korrekt. Kommunens utvärdering av inställetider har uppenbarligen inte genomförts på det sätt som angetts i upphandlingsdokumenten. Utvärderingen brister även i kvalitet eftersom

kommunen inte kontrollerat de uppgifter som anbudsgivarna lämnat. Anbudsgivare som lämnat uppenbart felaktiga uppgifter har fått till godoräkna sig dessa uppgifter medan Sweco, som svarat sanningsenligt på frågan om inställetider, har fått en mindre förmånlig utvärdering.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. I de administrativa föreskrifterna framgår att anbudet kommer att prövas enligt principen ekonomiskt mest fördelaktiga anbud utifrån kriterierna Kvalitet, Kvalitet i tjänstens utförande respektive Kvalitets- och miljösystem, samt Pris. Utvärderingen resulterar i ett påslag för andelen ej uppfyllt mervärde. Anbudspriset adderas med uppräkningskostnaden och ger ett utvärderingspris. Modellen utgår från att anbud jämförs relativt varandra både avseende pris och kvalitet. I Utvärderingsmodell framgår vilka lägsta priser som accepteras inom området detalj- och översiktsplanering för nivå 2-4 och att maximal uppräkningskostnad är 200 kronor. Genom att ange lägsta anbudspris undviker kommunen att anbudsgivare på ett oseriöst sätt lämnar anbud med låga priser och till följd därav inte kan upprätthålla en affärsmässig relation under avtalstiden. I Administrativa föreskrifter AUB.52 framgår att om en leverantör utelämnat pris på en eller flera konsulturnivåer kommer pris för nästa ovanliggande nivå att användas vid utvärderingen. Det innebär att för en anbudsgivare som valt att enbart offerera konsulter på nivå 1, i stället för att differentiera priset per nivå, kommer anbudspriset för nivå 1 att gälla samtliga övriga nivåer. Det skulle innebära ett mycket högt utvärderingspris och det skulle framstå som tveksamt huruvida anbudsgivaren har för avsikt att ställa dessa konsulter till förfogande vid avrop på lägre nivåer. Swecos resonemang att de hade kunnat utforma anbudet annorlunda genom att avstå från att lämna anbud på lägre nivåer överensstämmer således inte med förutsättningarna i förfrågningsunderlaget.

UV 1.1 tar inte i beaktande antalet offererade konsulter utan utgår uteslutande från deras kompetens, oavsett nivå. Det anges att ”En bedömning

kommer att ske av de erbjudna konsulternas kompetens och erfarenhet och hur de tillgodoser beställarens behov av konsulttjänster. Ett anbud med ett stort antal konsulter med hög kompetens samt lång och omfattande erfarenhet antas kunna vara beredd att leverera konsulttjänster med högre kvalitet än ett anbud med konsulter med kort erfarenhet." Av detta följer att ett anbud med enbart konsulter med hög kompetens samt mycket lång och bred erfarenhet inom samtliga nivåer erhåller högre poäng än ett anbud som även innehåller konsulter med lägre kompetens och erfarenhet. I Kravspecifikation 2.14 har kommunen angett vilken kompetens som är relevant inom området Detalj- och översiktsplanering. Upphandlingsgruppen har granskat anbuden och gjort en total bedömning av respektive anbudsgivaren offererade konsulter. Att anbudsgivarna själva angett nivå på konsulterna innebär inte att de per automatik kategoriserats i den nivån. För att erhålla maximal poäng måste samtliga offererade konsulter inom samtliga nivåer vara "top of the line", vilket framgår av Poängbedömning utvärderingskriterier tekniska konsulter och av upphandlingsgruppens utvärdering med kommentarer.

Vad gäller leveranstid och leveranskapacitet framgår att anbuden kommer att utvärderas mot varandra med 5 poäng till det med högst leveranskapacitet, dvs. flest antal konsulter och 1 poäng till det med minst antal konsulter etc. Förutsättningen är att de angivna konsulterna i respektive nivå kan inställa sig till de orter som angetts inom två timmar. Om medelinställelsen tiden överskrider två timmar minskas poängen med 1 poäng. UV 1.2 utgår således från hur många konsulter anbudsgivarna offererat. Alternativet hade varit att på förhand fastställa att ett visst antal konsulter skulle ha varit mer värt än ett lägre antal, men det hade varit svårt att motivera då kommunen efterfrågat det antal konsulter anbudsgivaren har tillgång till och som denne avser ställa till förfogande vid avrop. Avseende inställelsen tiden kan kommunen inte rimligtvis känna till var konsulterna befinner sig innan kontraktsstart. Därför var utgångspunkten vid utvärderingen att de av anbudsgivarna offererade konsulterna vid avrop kommer att infinna sig inom den intygade in-

ställetiden. Något annat skulle föranleda ett kontraktsbrott. Sweco har offererat näst minst antal konsulter och erhållit 2 av maximalt 5 poäng. Sweco har inte fått något poängavdrag då inställetiden inte överstiger två timmar.

Vad gäller UV 1.3 och erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens innebär det att för att erhålla maximal poäng ska konsulternas erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens vara mycket lång och bred, vilket framgår av Poängbedömning utvärderingskriterier tekniska konsulter. Enligt upphandlingsgruppens utvärdering med kommentar har flertalet av Swecos erbjudna konsulter arbetat med mindre relevanta uppdrag, och Sweco har erhållit 2 av max 5 poäng.

Vad gäller frågan om simulering av anbud har leverantörer genom marknadsanalyser och benchmarking god uppfattning om den aktuella konkurrenssituationen. Anbudsgivarna har i Utvärderingsmodell haft möjlighet att simulera effekten av olika anbudspriser kombinerat med olika kvalitetspoäng och därigenom kunnat skapa sig en uppfattning om utvärderingspriset. Att utgå från att övriga leverantörer inte skulle uppnå mer än 1 poäng i utvärderingen är inte realistiskt. Samtidigt kan en normalt insatt anbudsgivare inse sannolikheten i att någon eller några anbudsgivare kommer att ange ett anbudspris på 510 kronor eller strax över. Till exempel erhåller en anbudsgivare som offererat lägsta pris och fått ett maximalt påslag ett utvärderingspris på 710 kronor, medan en anbudsgivare som offererat lägsta pris och uppnått samma kvalitetspoäng som Sweco erhåller ett utvärderingspris på 577 kronor. Det innebär att Sweco inte hade tillräckligt konkurrenskraftiga priser sett till den kompetens som offererats inom området Detalj- och översiktsplanering.

Sweco har härefter anfört bl.a. följande. Det förefaller vara ostridigt att någon viktning av antalet offererade konsulter inte *borde* ha skett, sett utifrån

hur förfrågningsunderlaget är utformat. Sweco uppfattar kommunens inställning som att en viktning ändå har skett för att den i efterhand bedömts vara nödvändig. Detta eftersom kommunen i sitt yttrande anför att förfrågningsunderlaget inte tar i beaktande antalet offererade konsulter, utan utgår uteslutande från deras kompetens. Avseende utvärderingen av inställelsetiden för konsulterna hade Sweco kunnat lämna ett annorlunda utformat anbud om kommunen utformat förfrågningsunderlaget annorlunda, så att Sweco känt till hur anbudsutvärderingen skulle komma att genomföras. Hade Sweco vidare varit medvetet om hur utvärderingen skulle komma att genomföras skulle Sweco ha kunnat släppa kravet på närhet och tagit 1 poäng på punkt 1.2 Leveranstid och leveranskapacitet, erbjudit maximalt antal medarbetare med lång erfarenhet (punkt 1.1) och med stor erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens (punkt 1.3) och fått 5 poäng på båda dessa villkor. Sweco hade då fått ett lägre utvärderingspris. Av kommunens yttrande framstår det som att några kontroller av de uppgivna inställelsetiderna aldrig har gjorts. Sweco vidhåller att utvärderingen brister i kvalitet till följd av att kommunen inte kontrollerat att de uppgifter som anbudsgivarna lämnat varit korrekta.

Sammanfattningsvis är det inte tillåtet att på det sätt som kommunen gjort tillämpa ett förfrågningsunderlag som är så otydligt att anbudsgivarna inte på förhand kan utläsa hur upphandlingen kommer att genomföras. Förfrågningsunderlagets bristfälliga utformning har resulterat i att Sweco inte har haft möjlighet att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten efter ansökan av en leverantör besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 4 och 6 §§ LOU).

Utredningen i målet

I upphandlingens Administrativa Föreskrifter under punkten **AUB.52 Värderingsgrunder vid utvärdering av anbud** anges följande:

”I utvärderingsfasen kommer prövning att ske enligt principen det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån följande kriterier:

- **Kvalitetskriterier**
  - Kvalitet i tjänstens genomförande
  - Kvalitets- och miljösystem

- **Pris**

För att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet används följande modell (se även bilaga Utvärderingsmodell samt bilaga Kravspecifikation samt svarsbilagor):

Utvärderingspris = anbudspris + uppräkningspris.

Anbudspris = typuppdrag med konsult i nivå 2, 3 och 4.

Uppräkningspris = maxkvalitet – anbudskvalitet.

Utvärderingen resulterar i ett påslag (uppräkningspris) för andelen ej uppfyllt mervärde.

Anbudspriset adderas med uppräkningspriset och ger då ett så kallat utvärderingspris.

Modellen utgår från att anbud jämförs relativt varandra både avseende pris och kvalitet.

Upphandlingsgruppen bedömer respektive anbudsgivare anbudets mervärde m a p respektive utvärdering och tilldelas poäng utifrån vilket mervärde det bedöms innehålla. Ett större bedömt mervärde ger högre poäng. De leverantörer som erhåller lägst utvärderingspris kommer att tilldelas avtal.

Bedömningen kommer att ske utifrån anbudsgivarens skriftliga redogörelsen i anbudet.

Definitioner och förtydliganden

Anbudspris

Anbudspriset är det som lämnas av leverantören i prisbilaga och beräknas för ett typuppdrag som kommer att beräknas enligt modellen, 30 % av timpriset för konsult i nivå 2, 50 % av timpriset för konsult i nivå 3 och 20 % av timpriset för konsult i nivå 4. Detta sammantaget beräknas till ett snittpris per anbudsgivare. ---

Beställaren behöver kunna avropa konsulter på alla nivåer inom alla områden men huvudsakligen inom nivå 2-4. Därför sker utvärdering på dessa nivåers pris. En anbudsgivare förbinder sig att leverera tjänster till erbjudet pris. En konsult på en högre nivå kan leverera även på en lägre nivå.

För att minska påverkan av så kallad taktisk anbudsgivning som skadar seriösa leverantörers möjlighet att bli utvärderade på ett transparent sätt, så har några förutsättningar för hur pris skall lämnas införts.

- Om en leverantör i sitt anbud, lämnat på ett konsultområde, men utelämnat pris på ett eller flera konsultnivåer, antas han inte kunna leverera på alla områden. Däremot kan en konsult på en högre nivå leverera även på en lägre nivå. Vid utvärderingen kommer då pris för nästa ovanliggande nivå att användas vid utvärderingen.
- Om en leverantör lämnar ett pris som är, enligt beställaren, orimligt lågt för en viss nivå så kommer minsta accepterat pris att användas vid utvärdering. För nivå 2 med 600 kr, nivå 3 med 500 kr och nivå 4 med 400 kr.

För ytterligare information se bilaga svarsformulär och utvärderingsmodell.

Kvalitetskriterier som ingår i utvärderingen

UV 1. Kvalitet i tjänstens utförande

För bedömning av konsulter och konsultuppdrag är de tre kriterierna, tid för utfört uppdrag, pris och kvalitet av stor vikt. En problemställning är att ett lågt timpris sällan kan motiveras om uppdraget utförs snabbt och med låg kvalitet. Däremot bör ett högre timpris kunna motiveras om uppdraget utförs både snabbt och med god kvalitet. Vår modell för utvärdering tar fasta i detta och därför innehåller utvärderingen ett huvudkriterie kvalitet i tjänstens utförande. Har 3 egenskaper som bedöms, UV 1.1 – UV 1.3.

UV 1.1 Erbjuden erfarenhet hos konsulter

En bedömning kommer ske av de erbjudande konsulternas kompetens och erfarenhet och hur den tillgodoser beställarens behov av konsulttjänster. Ett anbud med ett stort antal konsulter med hög kompetens samt lång och omfattande erfarenhet antas

kunna vara beredd att leverera konsulttjänster med högre kvalitet än ett anbud med konsulter med kort erfarenhet.

UV 1.2 Leveranstid och leveranskapacitet

Anbudsgivaren bör kunna erbjuda kort leveranstid för samtliga kompetensområden leverantören lämnar anbud på och därför bör leverantören kunna erbjuda mer än en resurs per område och nivå i Sundsvall/Timrå-området. För Ånge, Härnösand och Sollefteåområdet görs bedömning utifrån anbudsgivaren per konsultområde. Ange antal konsulter som leverantören förfogar över (kan anges som årsgenomsnittet) och som avses erbjudas beställaren vid avrop, redovisa i bilaga pris, flik 1. I leveranstid ingår att snabbt kunna delta i arbetsmöten hos beställaren och därför tas även hänsyn till inställetid till leveransort.

UV 1.3 Erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens

En bedömning kommer ske av de erbjudande konsulternas erfarenhet av uppdrag motsvarande beställarens. Ett anbud med ett stort antal konsulter som har lång och stor erfarenhet av uppdrag motsvarande beställaren antas kunna leverera konsulttjänster med högre kvalitet än ett anbud med kort och liten erfarenhet av dessa uppdrag.”

I bilaga Poängbedömning utvärderingskriterier tekniska konsulter
2015 anges följande:

”Följande riktlinjer kommer att användas vid utvärdering av anbud. Bedömning sker utifrån uppgifter lämnade i anbud därför är det viktigt att erbjuda konsulter redovisas och med CV. Beställaren kan inte förutse vilken prisnivå eller kvalitetsnivå som anbudet kommer innehålla därför så kommer resultatet av utvärderingen vara beroende av konkurrerande anbud. Med leveranstid avser vi inställetid från konsultens hemort, baserat på avståndstabell från googlemaps.”

Härefter anges kriterierna för poängbedömning 1-5 poäng avseende Erbjuden erfarenhet hos konsulter (UV 1.1), kriterierna för poängbedömning 1-5 poäng avseende Leveranstid och leveranskapacitet (UV 1.2) och kriterierna för poängbedömning 1-5 poäng avseende Erfarenhet av uppdrag motsva-

rande beställarens. Gällande UV 1.2 Leveranstid och leveranskapacitet anges följande:

”Anbuden kommer att utvärderas mot varandra. Anbudet med högst leveranskapacitet = flest antal konsulter tilldelas 5 poäng och anbudet med lägst leveranskapacitet = minst antal tilldelas 1 poäng. 3 poäng tilldelas det eller de anbud som ligger närmast medelvärdet på antal konsulter. 2 poäng tilldelas anbud som har antal konsulter mellan det lägsta antalet och medelvärdet. 4 poäng tilldelas anbud som har konsulter mellan medelvärdet och högsta antal. Förutsättningen är att de angivna konsulterna i respektive nivå kan inställa sig till de orter som angivits inom 2 timmar. Om medelinställelsetiden överstiger 2 timmar minskas poängen med 1 poäng. (Se även exemplet i bilaga Utvärderingsmodell under flik beskrivning UV 1.2.)”

I **Kravspecifikation** under punkt 4.0 anges vad som avses med de olika kompetensnivåerna 1-5 för respektive konsultområde, och under punkt 5.0 anges kommunens definition av de olika kompetensnivåerna. I bilagan **Utvärderingsmodell** anges även ett exempel på utvärdering med viktning.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär överprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande myndighetens brott mot LOU. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad Sweco som sökande har anfört till stöd för sin talan (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Av principen om likabehandling följer att anbudsgivarna ska ges lika möjlighet att utarbeta sina anbud och att de ska behandlas lika när anbudet prövas av den upphandlande myndigheten. Förfrågningsunderlaget ska vara utformat så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt. Varje leverantör ska därmed med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget kunna bilda sig en uppfattning av

möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag, även om mindre brister och oklarheter får godtas. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Sweco har i huvudsak anfört att förfrågningsunderlaget varit så otydligt avseende utvärderingen att det inte varit möjligt att förutse hur utvärderingen skulle gå till och att det sätt på vilket utvärderingen genomfördes inte i alla delar har stöd i förfrågningsunderlaget. Sweco framhåller att detta särskilt avser hur mervärdet beräknats för antalet offererade konsulter och vilken kompetensnivå dessa har, och hur poängsättning av mervärde för inställelsetider har skett.

De offererade konsulterna

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis följande. Kommunen efterfrågar i upphandlingen tekniska konsulter avseende ett antal områden. De inkomna anbuden utvärderas avseende det pris anbudsgivaren angett i enlighet med vad som anges i de administrativa föreskrifterna AUB.52 för konsult i nivå 2, 3 och 4. Vidare utvärderas anbuden utifrån kvalitet på så sätt att poäng tilldelas utifrån de offererade konsulternas erfarenhet och kompetens, leveranstid och leveranskapacitet samt konsulternas erfarenhet av sådana tjänster som kommunen efterfrågar i upphandlingen. Poängsättning sker enligt en skala om 1-5, där 5 är bäst poäng.

Det framgår således av UV 1.2 att kommunen efterfrågar många konsulter, och att ett anbud som offererar fler konsulter då erhåller en högre poäng vid bedömning av leveranskapacitet. De offererade konsulternas erfarenhet utvärderas också i UV 1.1, och anbuden tilldelas därför poäng utifrån den to-

tala kompetensen hos de konsulter som offererats. Av bilagan Poängbedömning utvärderingskriterier tekniska konsulter framgår även att ”högst leveranskapacitet = flest antal konsulter”. Kommunen har också förtydligat att resultatet av utvärderingen kommer att vara beroende av konkurrerande anbud. Detta innebär att såväl antalet konsulter (leveranskapacitet) som konsulternas erfarenhetsnivå utvärderas, men var för sig.

Det ligger i varje anbudsgivares intresse att erbjuda en i alla avseenden hög kvalitet för att komma i fråga för tilldelning av uppdraget. I alla upphandlingar där tilldelningsgrunden är att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas, förekommer värderingar av anbudet. Värderingen görs av den upphandlande myndigheten och att en anbudsgivare på förhand genom att ta del av förfrågningsunderlaget ska kunna förutse det exakta utfallet av utvärderingen av sitt anbud är inte möjligt. Det är enligt förvaltningsrättens mening ofrånkomligt att en mervärdesmodell innehåller subjektiva moment och detta innebär inte per automatik att upphandlingen brister i transparens och likabehandling. I förevarande fall finner förvaltningsrätten att kommunen på de punkter som Sweco ifrågasatt i förfrågningsunderlaget och som återgetts ovan har angett förutsättningarna på ett sådant sätt att de uppfyller kraven på förutsebarhet och transparens. Det har inte heller kommit fram att kommunen vid utvärderingen tillämpat utvärderingskriterierna på ett sätt som strider mot förfrågningsunderlaget eller likabehandlingsprincipen. Vad Sweco anfört i denna del medför därmed inte att kommit fram att Sweco riskerat att lida någon skada på grund av felaktigt agerande från kommunens sida.

Inställelsetider

Vad sedan avser vad Sweco anfört i fråga om utvärderingen av uppgivna inställelsetider konstaterar förvaltningsrätten följande. I förfrågningsunderlaget anges att anbudet skulle tilldelas 1-5 poäng för det mervärde som uppkommer utifrån leveranskapacitet, uttryckt i antal konsulter anbudsgivare offererat. Den poäng som anbudet tilldelats skulle dock minskas med

en poäng om den genomsnittliga inställetiden för dessa konsulter överstiger två timmar. Det får antas att varje seriös leverantör lämnar riktiga uppgifter i sina anbud. En uppgift om inställetid är vidare ett åtagande som leverantören åtar sig uppfylla för det fall att ett avtalsförhållande efter slutförd upphandling kommer till stånd. Det finns generellt ingen skyldighet för en upphandlande myndighet att kontrollera att lämnade uppgifter i ett anbud är riktiga, om det inte finns anledning att ifrågasätta uppgifterna. Förvaltningsrätten finner inte att det kommit fram något som medför att kommunen borde ha kontrollerat de uppgifter om inställetid som leverantörerna lämnat i sina anbud. Om de antagna leverantörerna inte skulle uppfylla sitt åtagande om inställetid blir det i stället en fråga om kontraktsvillkoren uppfylls under pågående avtalstid. Vad Sweco anfört i denna del medför således inte heller att kommunen vid genomförandet av upphandlingen agerat i strid med LOU. Sammantaget har Sweco inte visat att Sweco riskerat att lida någon skada på grund av fel begånget av kommunen under upphandlingen. Därmed saknas det grund för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen med anledning av vad Sweco anfört och ansökan ska därför avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om innehållet i 16 kap. 10 § LOU, enligt vilken den upphandlande myndigheten när förlängd avtalsspärr råder inte får ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Kerstin Widmark
rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Gunilla Lavås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.